

Macrodoelmatigheidsdossier

Bachelor Behaviour and Wellbeing

Avans Hogeschool
Academie voor Welzijn & Gezondheid
Kenmerk: 20240402
November 2024

Voorwoord

Avans Hogeschool is voornemens in het collegejaar 2025-2026 te starten met de nieuwe bachelor Behaviour and Wellbeing.¹ Een bacheloropleiding die studenten opleidt tot brede deskundigen met diepgaande kennis van duurzame gedragsbeïnvloeding rond het welbevinden van mensen. Welbevinden omvat binnen deze bachelor 4 componenten, namelijk fysiek, mentaal, sociaal en emotioneel welbevinden. Hierbij leren ze integraal kijken én werken met de combinatie van zowel mentale, emotionele, sociale, als fysieke factoren die welbevinden beïnvloeden (zie ook bijlage 1).

Onderstaande afbeelding geeft beknopt de essentie en bedoeling weer van de nieuwe bachelor Behaviour and Wellbeing in de volgende hoofdstukken wordt dit uitgebreid toegelicht:

DE NIEUWE BACHELOR
BEHAVIOUR & WELLBEING

AANLEIDING
Deze nieuwe opleiding is door Avans ontworpen om in te spelen op actuele ontwikkelingen in de samenleving. Steeds meer mensen hebben fysieke en/of mentale problemen. Ze kampen bijvoorbeeld met zaken als:

- 1 Overgewicht
- 1 Stress
- 1 Verkeerde voedingpatronen
- 1 Bewegingsarmoede
- 1 Verslaving
- 1 Eenzaamheid

Helemaal vaak in combinatie met elkaar.

WAAR GAAN STUDENTEN NA DE BACHELOR WERKEN?

- In organisaties (bedrijven, onderwijs, zorg, non-profit, overheid) voor duurzame verbetering van fysiek en mentaal welzijn van medewerkers.
- In en om het publieke domein gericht op inwoners, huurders, studenten en cliënten. Vanuit overheid, onderwijs, zorg en woningcorporaties.
- Binnen online communities en platforms voor professionele ondersteuning.
- Op plaatsen waar fysieke en online wereld elkaar ontmoeten voor welzijnsverbetering.

DOORBREKEN VAN EILANDEN
Omdat we te maken hebben met multi-problematiek, moet er juist brede, passende en professionele hulp worden geboden. Met professionals die dwars door de verschillende kokers en oplossingsgerandjes heen kijken en werken. Met verstand van duurzame gedragsverandering en -beïnvloeding en met integrale kennis van het complete aanbod van mentale en fysieke ondersteuning dat kan worden ingezet. Aan die brede deskundigheid is steeds meer behoefte. In Nederland. Daar speelt Avans met de bachelor Behaviour and Wellbeing op in.

ROLLEN VAN AFGESTUDEERDEN
Afgestudeerden kunnen op een aantal manieren het verschil gaan maken in de samenleving. In hoofdlijnen onderscheiden we drie rollen die in de praktijk gaan worden ingevuld. Deze rollen kunnen ook in combinatie met elkaar worden uitgevoerd:

- Adviseur**
Richting geven
Wijzen organisaties en individuen de weg naar blijvende verandering van mentaal en fysiek welzijn.
- Ontwerper**
Inrichten
Creëert planmatige aanpak voor mentaal en fysiek welzijn, bevordert systematische verandering.
- Uitvoerder**
Verzoeken
Activeert programma's voor duurzame gedragsverandering in organisaties en gemeenschappen.

WAT KUNNEN STUDENTEN VAN DE BACHELOR VERWACHTEN?

- Studenten volgen een uitdagende opleiding en ontwikkelen zich tot kritische professionals.
- Ze leveren een relevante bijdrage aan de samenleving en leren breed te kijken en denken.
- Focusgebieden zijn gezondheid, menselijk lichaam, consultancy, systeendenken, ondernemen, psychologie, voeding, bewegen en gedrag.
- Ze leren dat verandering van fysiek en mentaal welbevinden integraal en vanuit een helicopterview moeten worden aangepakt.

KERNBODSCHAP
De bachelor Behaviour and Wellbeing speelt in op de ontwikkeling dat steeds meer mensen mentale en fysieke problemen ondervinden. Er is een groeiende behoefte aan brede deskundigheid op het gebied van welzijn en duurzame gedragsverandering. Daarom heeft Avans de bachelor Behaviour and Wellbeing ontworpen. Om professionals op te leiden die met een brede blik hulp bieden en die dwars door de verschillende oplossingsgerandjes heen kijken. Met integrale kennis van het complete aanbod van effectieve mentale en fysieke ondersteuning. De bachelor leidt studenten op tot 'specialisten in oegemak'. We leren hen hoe ze gedrag daadwerkelijk kunnen veranderen en dat het gaat om de ontwikkeling van weerbaarheid en zelfsturing, zowel gericht op het individu als op de context (organisatie, samenleving) waarbinnen deze functioneert. Daarmee doorbreken we de huidige cultuur die gericht is op quick fixes en zappen van de ene naar de andere gemakkelijke oplossing.

¹ De opleidingsnaam is gedurende het ontwikkeltraject aangepast van 'Lifestyle and Behavior' in 'Behaviour and Wellbeing'. Op de plekken in deze aanvraag waar de naam Lifestyle and Behavior voorkomt (zoals in de studenten- en werkgeversenquêtes) betreft het dus de aangevraagde opleiding; het profiel van de opleiding is in wezen intact gebleven.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens Instelling.....	4
2	Basisgegevens Opleiding.....	4
3	Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	4
3.1	Inhoud opleiding	5
3.2	Onderwijsprogramma	6
4	Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen	7
5	Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden	7
6	Analyse verwant (toekomstig) aanbod	9
7	Geschatte instroom in de nieuwe opleiding	9
8	Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte	10
8.1	Werkgeversgesprekken.....	10
8.2	Werkgeversenquête	11
8.3	Vacatureanalyse.....	12
8.4	Arbeidsmarktbronnen	12
8.5	Samenvattend	14
9	Noodzaak tot start nieuwe opleiding	15
9.1	Noodzakelijke aanvulling.....	15
9.2	Onmogelijk via het bestaande aanbod	15
9.3	Geen negatieve spreidingsgevolgen	16
10	Aansluiting instellingsprofiel	17
11	RIO- en ISCED-indeling	18
12	Afstemming	18

1 Basisgegevens Instelling

Naam instelling(en)	Avans Hogeschool
BRIN-code(s)	27WV
KvK-nummer(s)	20097716
Contactpersoon aanvraag	[REDACTED]
Contactpersoon CvB	[REDACTED]

2 Basisgegevens Opleiding

Kenmerk aankondiging	A24-040
Naam	Behaviour and Wellbeing
Oriëntatie	HBO
Niveau	Bachelor
Vorm	Voltijd
Gemeente(n) waar de opleiding wordt gevestigd	Den Bosch
Taal	Nederlands
Studielast	240 EC
Studieduur	4 jaar
Beroepsvereisten	nvt
Capaciteitsbeperking	nvt
Beoogde startdatum	1 september 2025
ISAT-code (indien bekend)	nmb
RIO-(sub)onderdeel	Cross-sectoraal
ISCED-rubriek (optioneel)	

3 Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

Aanleiding

De bachelor Behaviour and Wellbeing (BW) is ontworpen om professionals op te leiden die kunnen inspelen op actuele gezondheids- en welzijnsproblemen in de samenleving. Steeds meer mensen zitten niet goed in hun vel.² Ze kampen bijvoorbeeld met zaken als stress, overgewicht, bewegingsarmoede, disbalans werk-privé, verslaving en/of eenzaamheid.³ Daarnaast is er sprake van multiproblematiek, waarbij meerdere van deze klachten tegelijkertijd voorkomen, wat de complexiteit van interventies vergroot. Het ministerie van VWS formuleert duidelijke missies om (ook) deze problemen tegen te gaan.⁴ De centrale missie luidt dat in 2040 alle mensen in Nederland tenminste vijf jaar langer in goede gezondheid leven en dat de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% zijn afgenomen. Gezondheids- en welzijnsproblemen hebben negatieve effecten op

² Zo constateerde Trimbos dat de psychische aandoeningen onder de volwassen bevolking sinds 2007 fors is toegenomen. Deze toename blijft zichtbaar wanneer rekening wordt gehouden met veranderingen in demografische kenmerken in de bevolking over de tijd. Ook komt deze toename niet door de coronapandemie." (Trimbos, 2024 – bijlage 2, pp. 2-3)

³ "Mentale gezondheid leidt tot mensen die een goede kwaliteit van leven ervaren, goed zorgen voor hun kinderen, zich verbonden voelen met elkaar, productief zijn, maatschappelijk participeren en succesvol ouder worden. Echter, onze complexe samenleving kent diverse risico's die de kans op mentale problemen en psychische stoornissen vergroten. In Nederland zijn wij steeds meer een 24-uurs digitale kennis-samenleving geworden, met toenemende complexiteit en snelheid van leven, met een sterke individualisering, met flexibilisering van de arbeidsmarkt, veel nadruk op zelfredzaamheid en een afnemende sociale cohesie. Voor een groeiende groep mensen is dat niet bij te houden. Meer dan 4 op de 10 Nederlanders ontwikkelen gedurende hun leven dusdanige mentale problemen dat deze hun functioneren aantasten en soms hun leven ontwrichten." (Trimbos, 2021 – bijlage 3, p.5)

⁴ "Centrale missie [...] In 2040 leven alle mensen in Nederland tenminste vijf jaar langer in goede gezondheid, en zijn de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% afgenomen" (VWS, 2023 – bijlage 4, p.5). "Missie I: In 2040 is de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving met 30% afgenomen" (VWS, 2023 – bijlage 4, p.6)

zowel individueel als maatschappelijk niveau,⁵ maar leiden ook tot grotere maatschappelijke uitdagingen, verhoogde zorgkosten, een afnemende duurzame inzetbaarheid van mensen en verminderde arbeidsproductiviteit. Door digitalisering en automatisering veranderen beroepen sneller dan ooit. Daarnaast moeten mensen tegenwoordig langer doorwerken. Dit vraagt een grotere wendbaarheid van mensen en zorgt ervoor dat bedrijven een opgave hebben om hun werknemers wendbaar en fit te houden.

Er is behoefte aan een integrale benadering waarbij de diverse (multi)problematiek in samenhang wordt geanalyseerd en aangepakt. De bachelor BW stelt studenten in staat om vraagstukken rondom het welbevinden van individuen en groepen op een integrale manier te benaderen. Er is behoefte aan professionals die mensen met gezondheids- en welzijnsproblemen adequaat kunnen begeleiden en die context- en systeeminterventies kunnen ontwerpen en realiseren.⁶

De bachelor BW biedt studenten diepgaande kennis van de verschillende factoren die van invloed zijn op het welbevinden, daarnaast krijgen zij gedegen scholing in veranderkunde en ondernemerschap, waardoor zij in staat zijn om duurzame en effectieve veranderingen te realiseren binnen organisaties en instellingen of als ondernemer.

Het unieke van deze bachelor is dat afgestudeerden niet alleen werkzaam kunnen zijn binnen de domeinen zorg en welzijn, maar ook binnen andere sectoren zoals het brede bedrijfsleven, onderwijs, en publieke organisaties. Zij zijn bedreven in het herkennen en aanpakken van vraagstukken in diverse contexten en beschikken over de vaardigheden om innovatieve oplossingen te ontwikkelen. Deze brede inzetbaarheid en hun expertise in veranderkunde stellen hen in staat om bij te dragen aan een cultuur van welzijn binnen een breed spectrum van organisaties en domeinen. Dit maakt hen tot waardevolle professionals die zich onderscheiden in het werkveld.

3.1 Inhoud opleiding

De bachelor BW brengt studenten de gevraagde brede deskundigheid bij, met kennis van duurzame gedragsbeïnvloeding rond het welbevinden van individuen en groepen. Zij leren integraal kijken, denken, onderzoeken en werken met focus op terreinen als gezondheid, welzijn, leefstijl, beleid en systeemdenken. Studenten wordt bijgebracht dat verandering van welbevinden integraal en met behulp van systeemdenken, vanuit een helicopterview moeten worden aangepakt. Ze leren daarmee hoe ze middels analyse gedrag daadwerkelijk kunnen veranderen om weerbaarheid en zelfsturing bij mensen te bevorderen. Datgene wat de student BW leert, kan in verschillende contexten ingezet worden.

De bachelor BW onderscheidt zich inhoudelijk van andere opleidingen door de combinatie van:

1. *Brede kennisbasis*: BW-studenten ontwikkelen kennis en vaardigheden over het welbevinden van mensen. Zij krijgen kennis aangereikt op het gebied van gedrag, gezondheid, psychologie, voeding, beweging, veranderkunde en systeemdenken.
2. *Gedragsveranderingsdeskundigheid*: BW-studenten worden getraind in gedragsveranderingsmodellen en -theorieën. Ze weten hoe ze gedragsverandering kunnen faciliteren. Ze zijn gespecialiseerd in het ontwikkelen en implementeren van programma's en interventies ter bevordering van het welbevinden.
3. *Integrale benadering*: BW-studenten leren een integrale kijk op het welbevinden aan te nemen, waardoor ze de complexe interactie begrijpen tussen gedrag, leefstijl en het welbevinden. Door deze brede blik zijn zij in staat om motivaties en uitdagingen van individuen en groepen bij het aannemen van gezondere leefstijlkeuzes te begeleiden.
4. *Ondernemerschap en Veranderkunde*: BW-studenten ontwikkelen vaardigheden in ondernemerschap en veranderkunde, waardoor ze welzijnsvraagstukken kunnen aanpakken binnen diverse domeinen. Ze ontwikkelen expertise op het gebied van het geven van strategisch advies en verandermanagement, wat hen in staat stelt om zowel op individueel als organisatorisch niveau effectieve, duurzame veranderingen te realiseren.

⁵ “De persoonlijke, sociale, economische en maatschappelijke gevolgen [van ontwrichtende mentale problemen] zijn enorm. Ze kunnen niet meer meedoen, staan aan de kant, en doen steeds vaker een beroep op de huisarts en de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Het lijkt er dus op dat in onze complexe maatschappij allerlei problemen ontstaan die we vervolgens individueel bij de huisarts en in de ggz proberen op te lossen. Maar de huisarts en de ggz kunnen deze problemen niet bij hun maatschappelijke bron aanpakken.” (Trimbos, 2021 – bijlage 3, p.5)

⁶ “Er is steeds meer behoefte aan leefstijlprofessionals die mensen kunnen begeleiden naar een gezondere leefstijl. Dat vraagt om meer competenties dan alleen mensen verantwoord laten bewegen.” (bijlage 5, p.2)

3.2 Onderwijsprogramma

Het vierjarige programma van de bachelor BW heeft nadrukkelijk aandacht voor de volgende thema's, gezien hun belang voor de beroepspraktijk: integrale kijk op welbevinden, psychologische stromingen, positieve gezondheid, cross-sectoraal werken, trends, veranderingen en duurzaamheid. Verder zullen in alle modules gespreks- en adviesvaardigheden, gedragsbeïnvloeding en welbevinden een volwaardige plaats hebben. Bijlage 6 geeft een gedetailleerd overzicht van het programma, hieronder is het curriculumoverzicht zichtbaar:

NLQF 5				
De Basis				
	Module 1	Module 2	Module 3	Module 4
JAAR 1	Gedrag en Gezondheid	Lichaam, beweging en Gezondheid	Voeding en Beleid	Marketing en ondernemerschap
Studieloopbaanbegeleiding				
De Context				
JAAR 2	Module 5 Innovatie en technologie	Module 6 Doelgroepgericht gezondheidsbeleid	Vrije ruimte	Vrije ruimte
Studieloopbaanbegeleiding				
NLQF 6 route 1				
De Professional				
Studieloopbaanbegeleiding				
JAAR 3	Twee modules praktijk		Vrije ruimte	Vrije ruimte
Studieloopbaanbegeleiding				
JAAR 4	Twee modules praktijk		Twee modules afstuderen	
NLQF 6 Route 2				
Studieloopbaanbegeleiding				
JAAR 3	Vrije ruimte	Vrije ruimte	Twee modules praktijk	
Studieloopbaanbegeleiding				
JAAR 4	Twee modules praktijk		Twee modules afstuderen	
Studieloopbaanbegeleiding				

De geformuleerde beroepsbekwaamheid en beroepsprestaties van de BW-professional zijn in co-creatie met verschillende partijen uit het werkveld tot stand gekomen.⁷

4 Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen

De doelgroep van de vierjarige bachelor BW zijn gediplomeerden van de havo, het VWO of mbo-4-opleidingen. De keuzeprofielen cultuur en maatschappij en natuur en gezondheid sluiten bijzonder goed aan bij deze bachelor, maar vormen geen ingangseis. Studenten hebben bij voorkeur affiniteit met gedrag en welbevinden. De opleiding wordt aangeboden in voltijd. Ook is de opleiding toegankelijk voor studenten vanuit Ad-opleidingen.

5 Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Behoefte

Zoals beschreven in de aanleiding kampen steeds meer mensen met complexe gezondheids- en welzijnsproblemen zoals stress, overgewicht, en een disbalans tussen werk en privé, vaak in combinatie met multiproblematiek. Dit leidt tot grote uitdagingen op zowel individueel als maatschappelijk niveau, zoals verminderde productiviteit, hogere zorgkosten en een afnemende duurzame inzetbaarheid. Er is een groeiende behoefte aan professionals die niet alleen individuen kunnen begeleiden naar een gezondere leefstijl, maar ook context- en systeeminterventies kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Hoewel er al veel diensten en interventies beschikbaar zijn, ontbreekt vaak een integrale benadering die de verschillende factoren en systemen waarin mensen functioneren, samenbrengt. De Bachelor Behaviour and Wellbeing is ontworpen om deze niche te vullen en professionals op te leiden die in staat zijn om in uiteenlopende sectoren effectieve en duurzame interventies te realiseren.

Kerntaken en competenties

De afgestudeerden van de Bachelor BW zijn breed inzetbare professionals die het verschil kunnen maken bij het aanpakken van complexe maatschappelijke vraagstukken rondom het welbevinden. Door hun kennis van gezondheid, welzijn, leefstijl, beleid, gezondheidssystemen en verandermanagement/organisatiekunde kunnen zij veranderingen initiëren en deze ook op een strategische manier verankeren binnen organisaties en instellingen.

BW-professionals ontwerpen en implementeren interventies en welzijnsprogramma's en realiseren hierdoor blijvende verbeteringen bij zowel het individu, als binnen en tussen organisaties. Hun persoonlijke benadering en begeleiding bieden de mogelijkheid om individuen en organisaties te ondersteunen bij het realiseren van een gezondere en veerkrachtigere leefwereld. Ze ontwikkelen organisatiebeleid en leveren een bijdrage aan het verbeteren van maatschappelijk beleid op het gebied van welzijn en gezondheid.

- Op individueel niveau kunnen BW-professionals bijdragen aan welzijn en gezondheid. Zij ontwerpen en realiseren individuele gezondheid- en welzijnsbevorderende trajecten. Door op maat gemaakte interventies en preventieprogramma's spelen zij in op de specifieke behoeften van individuen, waarbij ze door middel van coachende vaardigheden en persoonlijke begeleiding gedragsveranderingen stimuleren die het welbevinden bevorderen.
- Op organisatieniveau dragen BW-professionals bij aan welzijn en gezondheid. Zij ontwerpen en realiseren brede integrale gezondheid- en welzijnsbevorderende trajecten, beleid en advies. Zij kunnen duurzame inzetbaarheid van medewerkers bevorderen door gezondheid- en welzijnsvraagstukken vanuit meerdere perspectieven te benaderen. Zij werken samen met HR-professionals, verzuimspecialisten en de arbo dienst. Deze professional kan cross-sectoraal in verschillende sectoren werkzaam zijn, zoals bouw, metaal, kinderopvang, luchtvaart, onderwijs etc.
- Op maatschappelijk niveau dragen BW-professionals bij aan welzijn en gezondheid in de samenleving. Zij werken samen met diverse professionals uit de zorg, welzijn en het publieke domein, zoals beleidsadviseurs, sociaal werkers, diëtisten etc. Ze werken samen aan veranderingkundige

⁷ Gesproken is met: Inhealth, Transavia, Hollandfit, GGZ Delftland, Jeroen Bosch ziekenhuis, Canisius Wilhelmina ziekenhuis, BLCN, zelfstandig leefstijladviseur, GGZ centraal, Gemeente Den Bosch, Neofit, GGD Hart van Brabant, Farent, CZ verzekeraar, Koning Willem 1 college, NOBCO, rookvrij en fitter, Arbo perspectief, De beweegalliantie en Universiteit Utrecht.

interventies voor speciale doelgroepen en begeleiden projecten waarin innovatie gericht op het bevorderen van het welbevinden centraal staat.

Onderstaande figuren illustreren welke rollen en functies afgestudeerden kunnen vervullen (figuur 1) en waar zij deze kunnen vervullen (figuur 2).

Figuur 1 - Beoogde rollen en functies voor BW-afgestudeerden

In welke rollen komen afgestudeerden te werken?

Afgestudeerden kunnen op een aantal manieren het verschil gaan maken in de samenleving. In hoofdlijnen onderscheiden we drie rollen die in de praktijk gaan worden ingevuld. Deze rollen kunnen ook in combinatie met elkaar worden uitgevoerd:

Adviseur
Richting geven

Vanuit hun helicopterview en brede kennis wijzen ze als adviseur de weg. Zodat organisaties, teams en individuen het juiste pad vinden en zij kunnen werken aan blijvende verandering van hun mentale en fysieke welzijn.

Voorbeeldfuncties:

- Organisatieadviseur
- Projectmanager bij een bedrijf of gemeente
- Adviseur leefstijl/preventie

Ontwerper
Inrichten

Als ontwerper zorgen zij voor een planmatig verbeterplan en structuur in de aanpak om te komen tot fysiek en mentaal welzijn. De ontwikkeling van beleid en programma's zorgt ervoor dat er systematisch aan verandering kan worden gewerkt.

Voorbeeldfuncties:

- Specialist Duurzame Inzetbaarheid
- Leefstijladviseur bij een zorgverzekeraar
- Programmaleider Wellbeing in een organisatie

Uitvoerder
Verrichten

Als uitvoerder jagen ze vanuit programma's de concrete resultaten aan. Door te prikkelen, te inspireren en ook door op te voeden. Zodat organisaties, teams en mensen duurzaam aan de slag gaan en gedrag daadwerkelijk verandert.

Voorbeeldfuncties:

- Medewerker Studentwelzijn op een hogeschool
- Zelfstandig adviseur Wellbeing/Leefstijl
- Vitaliteitscoach

Figuur 2 - Beoogde werkdomeinen voor BW-afgestudeerden

Waar gaan studenten na de bachelor werken?

Onze afgestudeerden kunnen in de toekomst op diverse plekken hun werk gaan verrichten. We zien daarbij in hoofdlijnen de onderstaande werkdomeinen:

→ In **organisaties** bijdragen aan duurzame verbetering van het welbevinden van **teams** en **medewerkers**. Bijvoorbeeld in bedrijven, onderwijs- en zorginstellingen, non-profitorganisaties, binnen overheden en/of online communities en online platforms.

→ In en om het **publieke domein** bijdragen aan duurzame verbetering van het welbevinden. Voor groepen als inwoners, huurders, studenten, cliënten en verenigingsleden in steden, dorpen en buurten. Vanuit overheden, onderwijs en zorginstellingen, woningcorporaties, (sport)verenigingen of welzijnsorganisaties.

i

Deze toekomstige professionals onderscheiden zich door hun brede deskundigheid waarmee ze vraagstukken rondom het welzijn van mensen kunnen aanpakken.

Bepalend daarbij is hun integrale kennis en kunde van het complete aanbod van mentale en fysieke ondersteuning dat kan worden ingezet.

6 Analyse verwant (toekomstig) aanbod

Het bestaande (en toekomstige) opleidingsaanbod is geanalyseerd op verwante opleidingen, aan de hand van de geldende verwantschapscriteria.⁸ Hierbij is onderscheid gemaakt tussen sterk en deels verwante opleidingen.

Sterk verwant

Het opleidingsaanbod kent geen opleiding die, volgens de geldende verwantschapscriteria, als sterk verwant aan de bachelor BW kan worden aangemerkt. Zo is er inhoudelijk (1) geen opleiding die studenten, vanuit een *integrale benadering*, de benodigde gedragsveranderingsdeskundigheid, brede kennis en onderzoeksvaardigheden bijbrengt om multiproblematieken rond welbevinden het hoofd te bieden. Recente werkveldgesprekken (par. 8.1) onderstrepen deze bevinding:

“Er [is] nog geen opleiding die voldoende de link tussen inhoud en context maakt.” (Bijlage 7, p.1)

In lijn hiermee is er beroepsmatig (2) geen opleiding die opleidt tot beroepen waarin multiproblematieken op deze wijze rond welbevinden en leefstijl centraal staan.

“Om succesvol leefstijlverandering te bevorderen, is een integrale aanpak nodig waarbij kennis vanuit verschillende disciplines gecombineerd wordt en dat is precies wat deze bacheloropleiding gaat faciliteren.” (bijlage 8, p.1)

“Met deze studie wordt gekozen voor een integrale benadering van gezondheid, waardoor zij een belangrijke aanvulling zijn op bijvoorbeeld de buurtsportcoaches.” (bijlage 9, p.2)

Er zijn aldus geen sterk verwante opleidingen, laat staan voor dezelfde instroomdoelgroep (3) en in dezelfde opleidingsvorm (4).

Deels verwant

Het opleidingsaanbod kent een aantal deels verwante opleidingen. Hoewel deze opleidingen niet dezelfde beroepen beogen en nadrukkelijk niet dezelfde integrale benadering van onderwerpen hanteren als de bachelor BW, behandelen zij wel afzonderlijke onderwerpen hieruit, zoals voeding, sport of psychologie.

Het betreft de volgende bachelors, die op meerdere locaties worden aangeboden: verpleegkunde, toegepaste psychologie, voeding en diëtetiek, social work, gezondheid, sportkunde. Bijlage 10 bevat per opleiding een analyse van de verwantschap met de bachelor BW en gaat per opleiding in op de verschillen, die maken dat deze opleidingen slechts als deels verwant kunnen worden aangemerkt. Eveneens geeft bijlage 10 voor deze deels verwante opleidingen de instroom, de locaties en een inschatting van de toekomstige instroom weer. Ook het onbekostigde aanbod komt in bijlage 10 aan bod.

7 Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

De instroom in de bachelor BW wordt geschat op aanvankelijk 25 studenten met een doorgroei naar 75 studenten, met eventuele mogelijkheden voor een beheerste groei in de navolgende jaren. Deze schatting berust onder andere op het instroomonderzoek, uitgevoerd door Lexnova en Avans, in de vorm van een enquête onder potentiële studenten.

De enquête vond plaats in de periode april-juni 2024 (bijlage 11 en 12).⁹ Aan deze enquête participeerden 41 potentiële studenten. Het betreft havisten (29), vwo'ers (2), mbo-4-studenten (8) en eigen studenten aan aansluitende Ad-opleidingen van Avans (2). In de enquête kregen de respondenten een profielschets van de opleiding voorgelegd, waarna hun mening over en interesse in deze opleiding is gepeild. De deelnemende potentiële studenten zijn overwegend positief over de profielschets: bij 59% (n=24) spreekt de opleiding aan en bij 27% (n=11) spreekt de opleiding zeer aan. Als sterke punten noemen zij onder andere de combinatie van onderwerpen die de opleiding behandelt, evenals de brede baanmogelijkheden na afronding van de opleiding (bijlage 11, par. 4.2 en 4.3). De enquêteresultaten

⁸ “Verwante opleidingen (1) komen inhoudelijk sterk overeen, (2) leiden op tot min of meer dezelfde beroepen, (3) zijn toegankelijk voor min of meer dezelfde instroomdoelgroep en (4) worden in dezelfde opleidingsvorm aangeboden.” (Handreiking macrodoelmatigheidsdossier voor instellingen)

⁹ Het betreft een onderzoek naar de Bachelor met de naam ‘Lifestyle and Behavior’, die na dit onderzoek veranderd is in ‘Bachelor Behaviour and Wellbeing’.

geven tevens blijk van een substantiële en concrete interesse in deelname aan de opleiding. Van de 41 potentiële studenten geven in totaal 15 aan geïnteresseerd te zijn in deelname (bijlage 11, par. 5.1).

Uit de enquêteresultaten blijkt dat studenten overwegend positief staan tegenover deze nieuwe bachelor. Er is, nadat de enquête plaatsgevonden heeft, gekozen voor een andere naamgeving van de bachelor. Behaviour and Wellbeing sluit beter aan bij de inhoud en het doel van de bachelor dan Lifestyle and Behaviour, doordat uit de enquête bleek dat de oude titel niet passende associaties oproep.¹⁰ De opzet en de inhoud van de bachelor zijn echter niet wezenlijk gewijzigd. De enquêteresultaten zijn dan ook onverminderd van toepassing. Desalniettemin is de enquête in de periode september-oktober 2024 opnieuw (ter verificatie) uitgezet onder een andere en kleinere groep potentiële studenten uit dezelfde doelgroepen (bijlage 39 en 40). De resultaten onderstrepen de bovengenoemde resultaten uit de eerdere enquête. Er resulteert bovendien een *aanvullende* interesse in deelname van 9 studenten, waarvan de meesten de opleiding per 2025 zouden willen volgen (bijlage 39, H.5).

8 Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte

De bachelor BW sluit aan op een substantiële en groeiende arbeidsmarktbehoefte. Deze behoefte onderbouwen we *kwantitatief*, aan de hand van bronnen die zicht geven op de hoeveelheid baanopeningen voor afgestudeerden van de opleiding. De volgende bronnen worden achtereenvolgens behandeld: werkgeversgesprekken, werkgeversenquête, vacatureanalyse en relevante arbeidsmarktbronnen.¹¹

“Er is steeds meer behoefte aan leefstijlprofessionals die mensen kunnen begeleiden naar een gezondere leefstijl. Dat vraagt om meer competenties dan alleen mensen verantwoord laten bewegen.” (UWV, 2023 – bijlage 5, p.2)

8.1 Werkgeversgesprekken

In de periode februari-juni 2024 hebben gesprekken plaatsgevonden met potentiële werkgevers van afgestudeerden van de beoogde opleiding. Onderwerp van gesprek was onder andere de mening van de werkgevers over het voorgelegde profiel en hun vraag naar afgestudeerden met dit specifieke profiel. De werkgevers is tevens gevraagd om dit in de vorm van een steunbetuiging te verwerken. Naar aanleiding van deze gesprekken en de ingevulde enquêtes, is het profiel van de BW-professional telkens aangescherpt. Hierdoor zijn er verschillen zichtbaar in terminologie op de steunbetuigingen en de enquêtes. Daar waar we eerst bijvoorbeeld spraken over coaches, spreken we later over adviseurs met coachende vaardigheden.

De werkgevers tonen zich allen positief over de ontwikkeling van de nieuwe opleiding. Verder onder-schrijft 90% van de geïnterviewde werkgevers dat er arbeidsmarktbehoefte is aan professionals met *deze specifieke opleiding* en, in veel gevallen, dat zij zelf verwachten in de komende twee jaar deze professionals in dienst te kunnen nemen. Tabel 3 toont per werkgever het genoemde aantal aan te nemen professionals in de komende 2 jaar (kolom 5). Het betreft in totaal 88 baanopeningen in de komende twee jaar voor professionals met deze specifieke opleiding, uit deze steekproef van potentiële werkgevers (waarvan de populatie vanzelfsprekend een veelvoud is). Kolom 6 toont de bijlagennummers van de steunbetuigingen.

¹⁰ In samenwerking met de verschillende werkveldpartners is het profiel van de BW-professional aangescherpt met extra aandacht voor ondernemerschap, consultancy en verandkunde om studenten beter voor te bereiden op de brede domeinen en diverse rollen waarin zij werkzaam zullen zijn als professional. Met het aanscherpen van de bachelor met deze kennis en vaardigheden wordt het 'eiland-denken' doorbroken, hetgeen ook een van de grondbeginselen is van deze bachelor.

¹¹ De prognoses van ROA worden onvoldoende relevant geacht ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan de bachelor BW. ROA schaarst namelijk onder de opleidingstypes, die enige relevantie vertonen met de bachelor BW, een dusdanige hoeveelheid irrelevante opleidingen, dat de prognoses voor deze opleidingstypes een vertekend beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte aan de bachelor BW. Zo schaarst ROA onder het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk de bachelor pedagogisch management kinderopvang en de Ad kinderopvang; onder het opleidingstype bachelor therapie en revalidatie de bachelor huidtherapie en de bachelor orthoptie; onder het opleidingstype psychologie, sociale en maatschappijwetenschappen de bachelor Europese studies en de bachelor computational social science; en onder het opleidingstype bachelor maatschappelijk werk de bachelor sz-professional en de bachelor hoger pedagogisch en sociaal-agogisch onderwijs.

Tabel 1 - Overzicht werkgeversgesprekken

Organisatie	Datum	Naam	Functie	Behoefte (2 jr.)	Bijlage
HollandFit B.V. (bedrijf voor welzijn medewerkers en duurzame inzetbaarheid)	1-3-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	2	13
Rookvrij en Fitter (non-profit zorgorganisatie)	25-3-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	15	14
BLCN (Beroepsvereniging Leefstijlcoaches nederland)	15-2-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	15
Gemeente 's-Hertogenbosch	20-3-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	4	9
Jeroen Bosch Ziekenhuis	14-3-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	16
Lanoux (zelfstandige)	13-3-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	2	17
Neofit v.o.f. (centrum voor welzijn)	12-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	3	8
CWZ (Canisius Wilhelmina Ziekenhuis)	15-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	18
Het Gezondheidsloket	10-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	15	19
Transavia	19-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	2	20
Farent (sociaal werk)	23-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	20	21
GGZ Delfland	23-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	5	22
Jeroen Bosch Ziekenhuis	22-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	23
GGZ Centraal	13-5-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	10	24
Inhealth (advies verzuim en inzetbaarheid)	22-4-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	10	7
CZ Zorgverzekeringen	5-5-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	25
Universiteit Utrecht	5-7-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	26
Koning Willem 1 college	19-6-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	-	27
Perspectief Groep bv (arbodienst)	9-7-2024	[REDACTED]	[REDACTED]	2	28

8.2 Werkgeversenquête

In de periode april-juni 2024 vond een werkgeversenquête plaats (bijlage 29 en 30), uitgevoerd door Lexnova.¹² Hieraan participeerden 23 verschillende potentiële werkgevers, die in staat zijn om een gezaghebbende uitspraak te doen over de arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerde, zowel in het werkveld als in hun eigen organisatie (zie bijlage 29, par.1.3 voor de methodebeschrijving). Potentiële werkgevers zijn in totaliteit positief over de opleiding. De enquêteresultaten tonen verder een positief beeld van de werkveldbehoefte: 61% van de werkgevers is het (helemaal) eens met de stelling dat er in het werkveld behoefte is aan medewerkers die de opleiding hebben gevolgd (bijlage 29, h.4). Ook is de werkgevers gevraagd naar hun behoefte om binnen nu en drie jaar nieuwe medewerkers in loondienst aan te nemen die deze opleiding hebben afgerond. Onder de 23 geënquêteerde werkgevers is sprake van een behoefte van minimaal 66 tot maximaal 288 van deze nieuwe medewerkers in de komende drie jaar (bijlage 29, par. 5.3). Net als de studentenenquête (zie boven, par. 7) is in de periode september-oktober 2024 andermaal een kleinschalige werkgeversenquête uitgezet (bijlage 41 en 42). De resultaten zetten de bovengenoemde resultaten uit de eerdere enquête kracht bij. Enkele deelnemende

¹² Het betreft een onderzoek naar de 'Bachelor Lifestyle and Behavior', die na dit onderzoek is aangescherpt tot 'Bachelor Behaviour and Wellbeing'.

werkgevers namen deel aan de eerdere werkgeversenquête of aan de eerdere werkgeversgesprekken (par. 8.1). Wanneer we deze werkgevers buiten beschouwing laten resulteert een *aanvullende* behoefte van minimaal 20 nieuwe medewerkers in loondienst (binnen nu en drie jaar) die deze opleiding hebben afgerond (bijlage 41, par. 5.3 en bijlage 42, par. 3.1, tabelrij 4).

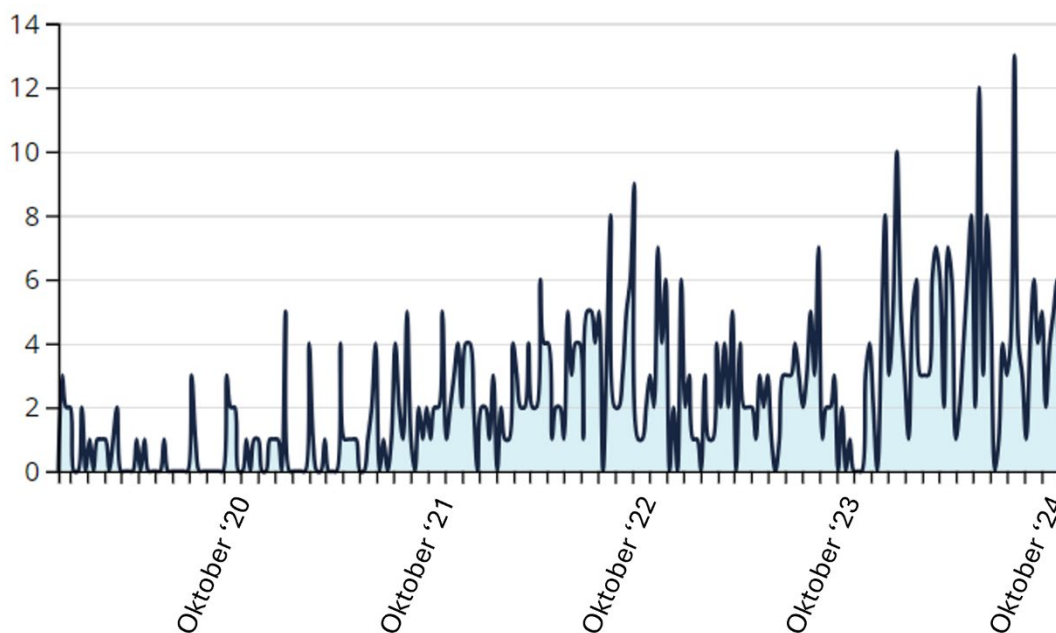
8.3 Vacatureanalyse

In oktober 2024 vond een vacatureanalyse plaats (bijlage 31, uitgevoerd door Lexnova, peildatum 23 oktober 2024).¹³ Doel was het in kaart brengen van de ontwikkeling in de vacatures waarvoor afgestudeerden van de bachelor BW in aanmerking komen. Voor deze analyse is gebruikgemaakt van vacaturedata van de tool Jobfeed van Textkernel, daterend van 23-10-2024 en teruggaand tot vijf jaar geleden. In deze vacaturedata is zo scherp en nauwkeurig mogelijk gefilterd op criteria die aansluiten bij de bachelor BW, om relevante vacatures in beeld te krijgen. Op basis van deze selectie zijn vervolgens de landelijk geplaatste vacatures in vijf jaar voorafgaand aan de peildatum geanalyseerd. Vacatures van intermediairs zijn uitgesloten en er zijn enkel vacatureplaatsingen meegenomen van directe werkgevers (ter voorkoming van dubbelingen). Voor een uitgebreide beschrijving van de databron en de methode zie bijlage 31, par. 1.3.

Landelijk zijn er in de vijf jaar voorafgaand aan de peildatum 603 relevante vacatures geplaatst. Het aantal vacatures per plaatsingsweek is met de jaren gestaag gestegen. Figuur 3 toont het aantal nieuwe vacatures per plaatsingsweek. We zien een stijgende tendens in het aantal vacatureplaatsingen per week. Zo lag het aantal vacatures in het afgelopen jaar met 229 beduidend hoger dan het vijfjarige gemiddelde. Ter illustratie is een set letterlijke vacatureteksten bijgevoegd (bijlage 31, p.20 e.v.).

Een nadere blik op de eigenschappen van de vacatures geeft blijk van een goede aansluiting op de bachelor BW. Zo liggen veelgevraagde professionele vaardigheden, zoals coaching en begeleiding en voeding en diëtetiek, in lijn met het profiel van de opleiding. Uit een aanvullende analyse blijkt bovendien dat de vacatures voor een groot deel uit vacatures bestaan voor starters (bijlage 31, H4).

Figuur 3 - Landelijke ontwikkeling relevante vacatureplaatsingen in de vijf jaar voorafgaand aan de peildatum (bron: Jobfeed, peildatum 23-10-2024)

8.4 Arbeidsmarktbronnen

Diverse arbeidsmarktbronnen bieden gegevens die de arbeidsmarktbehoefte aan de bachelor BW van Avans Hogeschool nader aantonen.

¹³ Het betreft een onderzoek naar de 'Bachelor Lifestyle and Behavior', die na dit onderzoek is aangescherpt tot 'Bachelor Behaviour and Wellbeing'.

Gezondheid & Zorg – Transitieagenda Human Capital (2022)

In 2022 verscheen de Transitieagenda Human Capital Gezondheid & Zorg¹⁴ (bijlage 32). Deze agenda beschrijft wat er nodig is op het gebied van Human Capital binnen het maatschappelijke thema gezondheid en zorg, om tegemoet te komen aan de VWS-missies (waaronder missie 1: leefstijl en leefomgeving). Het gaat in deze agenda om (toekomstige) professionals op het gebied van gezondheid, welzijn, preventie en zorg, en life sciences & health. De agenda onderstreept (in lijn met de bachelor BW) de noodzaak van een nieuwe ofwel bredere kijk, waarin er oog is voor de wisselwerking tussen preventie, leefstijl en leefomgeving.

“Een andere essentiële verandering is een toenemend accent op preventie en aandacht voor de wisselwerking met leefstijl en leefomgeving. [...] De nieuwe kijk op gezondheid en de toegenomen aandacht voor preventie, leefstijl en leefomgeving sluiten aan bij de noodzakelijke transitie in de zorg.” (bijlage 32, p.43)

In lijn met de genoemde essentiële verandering benadrukt de Transitieagenda de noodzaak van (veel) professionals. In dit kader wordt de groei van het aantal leefstijladviseurs toegejuicht als een beweging in de goede richting. Hun integrale kijk wordt hierbij uitdrukkelijk gewaardeerd.

“Om te blijven werken aan gezondheid, welzijn en zorg voor alle Nederlanders, zullen ook in de toekomst veel mensen nodig zijn, zowel formele als informele werkrachten.” (bijlage 32, p.46) “Zoals bij elk veranderingsproces zijn er partijen die vooroplopen in de innovatie en partijen die terughoudender zijn, maar er is een brede beweging gaande in de goede richting. Enkele voorbeelden: [...] Het aantal leefstijlcoaches (zie best practice op bladzijde 44) groeit snel - een beroepsgroep die met een integrale discipline-overstijgende blik naar leefstijlvraagstukken kijkt.” (bijlage 32, pp.47-49)

De bachelor BW van Avans Hogeschool sluit bij uitstek aan op de arbeidsmarkttrend, zoals geschetst is door Transitieagenda Human Capital Gezondheid & Zorg. De opleiding brengt studenten uitdrukkelijk de gevraagde integrale kijk op leefstijlvraagstukken bij.

Gezondheid & Zorg – Kennis- en Innovatieagenda (2024)

In navolging op en in lijn met de bovengenoemde Transitieagenda verscheen in 2024 de Kennis- en Innovatieagenda Gezondheid & Zorg (bijlage 33). Deze agenda gaat eveneens in op de eerste VWS-missie, om de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving tot 2040 met 30% te verminderen (bijlage 33, p.39). In dit kader wijst de agenda erop dat deze missie vraagt om een *brede* benadering van problematieken omtrent leefstijl (in lijn met de bachelor BW).

“Juist in deze missie liggen kansen voor het aanpakken van sociaaleconomische gezondheidsverschillen, die immers voor een deel berusten op leefstijl en leefomgeving. Dit vraagt om een actieve gerichtheid op mensen in een lage SEP vanuit een brede benadering, waarbij vele actoren en sectoren betrokken zijn [...]” (bijlage 33, p.41)

De vraag naar een brede benadering van problematieken omtrent leefstijl komt tot uiting in diverse akkoorden, programma's en coalities.

“Preventie krijgt veel aandacht in de zorgakkoorden en – programma's en de Green Deal 'Samenwerken aan Duurzame Zorg' [...] Binnen de coalitie Leefstijl in de Zorg wordt nadrukkelijk ook aandacht besteed aan de leefstijlfactoren die vaak minder aandacht krijgen, zoals ontspanning, nachtrust en sociale contacten.” (bijlage 33, pp.40-41)

De bachelor BW van Avans Hogeschool sluit, met de brede benadering van welbevinden, goed aan op de vraag zoals bepleit door de Kennis- en Innovatieagenda Gezondheid & Zorg. Bovendien indiceren de diverse akkoorden, programma's en coalities op dit vlak een toekomstige arbeidsmarktvaart.

UWV

Uitvoeringsinstituut Werkgeversverzekeringen (UWV) publiceerde in september 2023 een artikel over de actuele arbeidsmarktontwikkeling in beroepen, die tijdens de coronacrisis relatief zwaar werden getroffen (bijlage 5). Het betreft onder andere sportinstructeurs. In deze groep constateert UWV dat de actuele arbeidsmarkt krap is. Er zijn steeds meer medewerkers nodig, ook omdat sporten in sportscholen en fitnesscentra een blijvende trend is. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de “vraag naar personeel verschuift” (bijlage 5, p.2). De arbeidsmarkt heeft namelijk steeds meer behoefte aan professionals die integraal kunnen kijken naar het welbevinden. Deze groeiende arbeidsmarktbehoefte is bij uitstek

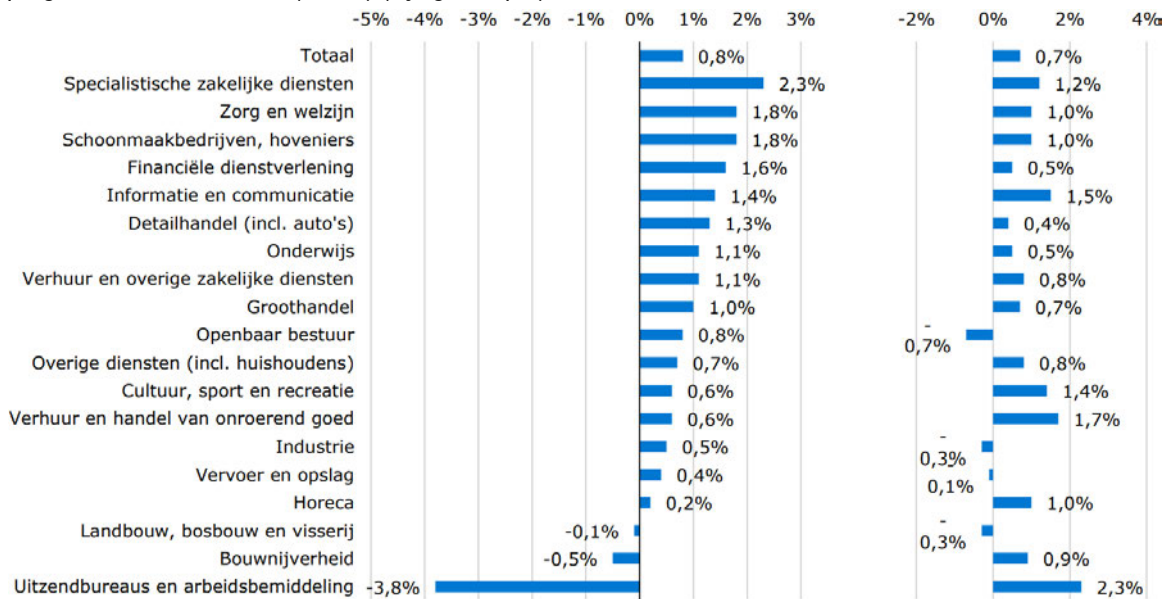
¹⁴ Healtholland 2022

relevant voor de bachelor BW, die immers dergelijke leefstijlprofessionals met brede competenties opleidt.

“Er is steeds meer behoefte aan leefstijlprofessionals die mensen kunnen begeleiden naar een gezondere leefstijl. Dat vraagt om meer competenties dan alleen mensen verantwoord laten bewegen.” (UWV, 2023 – bijlage 5, p.2)

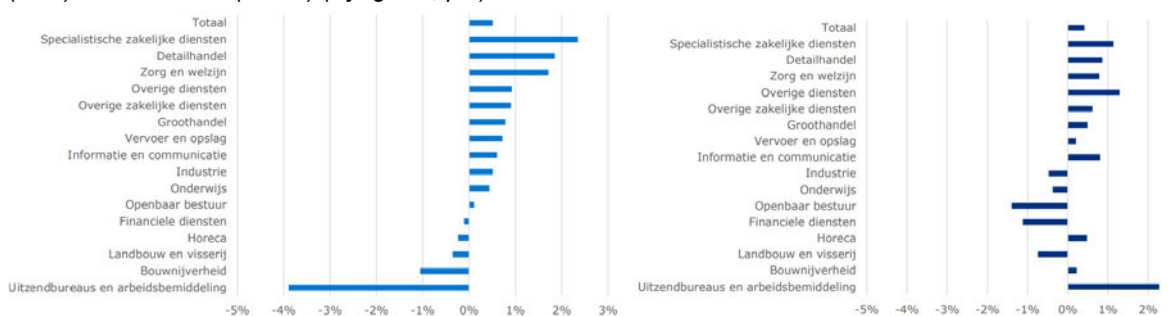
In lijn met de bovengenoemde groeiende arbeidsmarktbehoefte constateert UWV in de meest recente arbeidsmarktprognose uit 2024 (bijlage 34), dat het landelijke aantal banen in de sector zorg & welzijn “snel stijgt” (p.1) en dat er sprake is van een “groot aantal moeilijk vervulbare vacatures” (bijlage 34, p.2). Figuur 4 toont de procentuele ontwikkeling van het aantal banen voor 2024 (links) en 2025 (rechts).

Figuur 4 - Procentuele ontwikkeling totaal aantal banen per sector - Prognose 2024 t.o.v. 2023 (links) en prognose 2025 t.o.v. 2024 (rechts) (bijlage 34, p.3)

De landelijke banengroei en krapte in de sector zorg & welzijn tekent zich ook af in de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant (waar de bachelor BW gesitueerd is). Ook hier is sprake van een “gestaag door-groeiende werkgelegenheid in zorg & welzijn” welke bovendien “belangrijk voor Noordoost-Brabant” is (bijlage 35, p.2). Figuur 5 toont de procentuele ontwikkeling van het aantal banen voor 2024 (links) en 2025 (rechts).

Figuur 5 - Procentuele ontwikkeling werknemersbanen per sector Noordoost-Brabant, prognose 2023-2024 (links) en 2024-2025 (rechts) (bijlage 35, p.2)

8.5 Samenvattend

De voorgaande paragrafen onderbouwden kwantitatief dat de bachelor BW aansluit bij een arbeidsmarktbehoefte. Zo bleek uit de werkgeversgesprekken dat potentiële werkgevers een arbeidsmarktbehoefte zien aan meer afgestudeerden zoals die van de aangevraagde opleiding, en dat zij bovendien zelf afgestudeerden willen aannemen. De arbeidsmarktbehoefte wordt bevestigd door de werkgevers-enquête, de vacatureanalyse en relevante arbeidsmarktbronnen (Transitieagenda Human Capital Gezondheid & Zorg, de Kennis- en Innovatieagenda Gezondheid & Zorg en UWV).

9 Noodzaak tot start nieuwe opleiding

Deze paragraaf onderbouwt de noodzaak tot de start van de nieuwe opleiding. Conform de regeling macrodoelmatigheid behandelen we achtereenvolgens waarom de bachelor BW een noodzakelijke aanvulling op het huidige opleidingsaanbod is (9.1), die onmogelijk via het bestaande aanbod kan worden vormgegeven (9.2), en die geen negatieve spreidingsgevolgen heeft voor dit aanbod (9.3).

9.1 Noodzakelijke aanvulling

De noodzaak om het opleidingsaanbod aan te vullen met de aangevraagde opleiding (als bedoeld in de regeling macrodoelmatigheid) volgt allereerst uit de confrontatie van de arbeidsmarktbehoefte met het bestaande opleidingsaanbod.

Arbeidsmarktbehoefte

De bachelor BW voorziet in de arbeidsmarkt vraag naar brede deskundigen die, met een integrale benadering, het hoofd kunnen bieden aan de toenemende fysieke en/of mentale problematieken van mensen in de samenleving op meerdere leefgebieden. Ook binnen organisaties is het van belang om eigen medewerkers gezond te houden/te krijgen. Hiermee wordt ziekteverzuim voorkomen/verminderd, hetgeen leidt tot kostenbesparing¹⁵ en minder personeelstekort op een al krappe arbeidsmarkt.

Hiermee sluit de bachelor BW aan op een behoefte van de arbeidsmarkt. Zo bleek uit de werkgeversgesprekken en werkgeversenquête dat potentiële werkgevers een groeiende arbeidsmarktbehoefte zien aan afgestudeerden van de bachelor BW en dat zij bovendien zelf afgestudeerden van deze specifieke opleiding willen aannemen. De ontvangen steunbetuigingen, de vacatureanalyse en de overige bronnen (par. 8.4) bevestigen deze arbeidsmarktbehoefte.

“Er is zonder meer een groeiende behoefte [...]” (Bijlage 14)

Bestaande opleidingsaanbod

Het bestaande opleidingsaanbod is in relatie tot de arbeidsmarktbehoefte, ontoereikend. Het bestaande opleidingsaanbod levert het bovengenoemde type deskundige niet of nauwelijks af. Het bestaande opleidingsaanbod biedt enkel deels verwante opleidingen, die veelal slechts één van de onderwerpen behandelt die de bachelor BW integraal behandelt (zie par. 6).

“Er nog geen opleiding is die voldoende de link tussen inhoud en context maakt.” (Bijlage 7)

9.2 Onmogelijk via het bestaande aanbod

De noodzakelijke aanvulling van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding kan niet via het bestaande opleidingsaanbod worden vormgegeven. Avans Hogeschool heeft de mogelijkheden onderzocht om de bachelor BW binnen bestaande opleidingen vorm te geven. Hiertoe hebben diverse verkenningen plaatsgevonden binnen de opleidingen Social Work en Verpleegkunde. Het vormgeven van de bachelor BW binnen een bestaande bachelor (bijvoorbeeld via een uitstroomprofiel) bleek niet haalbaar. Om de mix aan belangrijke aspecten van welbevinden voldoende breed en diepgaand aan te kunnen bieden, zijn de 180 studiepunten van de stamopleiding nodig. Daarnaast kennen andere bachelors, zoals Social Work en Verpleegkunde, een uitgebreid beroepsprofiel waaraan voldaan moet worden. De beroepsprestaties die vallen onder de bachelor BW passen hier niet bij of naast. Concluderend is uitgebreid onderzocht of er ofwel een uitstroomprofiel bij een andere bachelor, ofwel een bestaande bachelor tot de mogelijkheden behoorden, maar dat dit niet het geval bleek.

Hier volgt een overzicht van de bacheloropleidingen die deels verwant zijn aan de bachelor Behaviour and Wellbeing (BW), inclusief de redenen waarom BW niet als uitstroomprofiel kan vallen onder deze opleidingen en waarom deze opleidingen samen niet opleiden tot een BW-professional.

- Social Work (SW)

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van SW, omdat binnen SW gewerkt wordt met een landelijk beroepsprofiel waaraan BW niet voldoet. SW-afgestudeerden hebben andere beroepsmogelijkheden en werken

¹⁵ Ondersteuning op het gebied van gezondheid en welzijn is belangrijk. Enkel de mate waarin interventies effectief zijn hangt af van de context waarin ze worden aangeboden. De opgeleide professionals behaviour and wellbeing leren om niet meer, maar doelgerichter en effectiever interventies in te zetten. Omdat ze niet alleen weten wat werkt. Maar vooral kennis hebben hoe interventies duurzaam voor doelgroep en de context waarin ze worden ingezet. Daarmee gaat preventie werken in de omgeving waar dat het meest nodig is; werk, de buurt, online, op school, etc.

binnen een andere context. Ze richten zich voornamelijk op sociaal functioneren en participatie in de samenleving, terwijl BW-professionals zich focussen op welbevinden binnen diverse contexten, inclusief organisaties.

- Verpleegkunde (VP)

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van VP, omdat VP-afgestudeerden voldoen aan specifieke landelijke kwalificaties en een BIG-registratie nodig hebben. De focus van VP ligt op zorg en medische handelingen, terwijl BW zich richt op begeleiding en advisering voor het verbeteren van mentaal welbevinden.

- Toegepaste psychologie (TP)

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van TP, omdat TP werkt met een landelijk opleidingsprofiel waaraan BW niet voldoet. TP behandelt een breder scala aan psychologische stromingen. BW heeft daarentegen een specifiekere focus op voeding, beweging, gedragsverandering, leefstijl, ondernemen en het verbeteren van het welbevinden.

- Voeding en diëtetiek

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van Voeding en diëtetiek omdat BW voeding beschouwt als één onderdeel van een breder welzijnsconcept, terwijl Voeding en Diëtetiek zich volledig richt op voedingswetenschap en diëtetiek.

- Gezondheid

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van Gezondheid, omdat Gezondheid opleidt tot vakinhoudelijke specialisten op het gebied van gezondheid, preventie en technologische innovaties, terwijl BW een generalistische benadering hanteert gericht op gedragsverandering, ondernemen en welbevinden in diverse contexten.

- Sportkunde

BW kan geen uitstroomprofiel zijn van Sportkunde omdat Sportkunde zich primair richt op het bijdragen aan het bevorderen van een actieve leefstijl in een beweegvriendelijke omgeving, terwijl BW een integrale benadering van welzijn biedt, waarbij sport één van de vele aspecten is.

Deze opleidingen leiden niet samen op tot een BW-professional omdat elke opleiding zich richt op specifieke, afzonderlijke domeinen zoals sociaal functioneren, zorgverlening, psychologie, voeding, gezondheid, en sport. BW vereist een geïntegreerde, holistische benadering die zowel fysieke als mentale aspecten van welzijn omvat, inclusief gedragsverandering en ondernemerschap. Geen van de genoemde opleidingen biedt deze combinatie van kennis en vaardigheden in één curriculum.

“Duurzame gedragsverandering [...] kun je niet leren in een opleiding van 1 jaar. Deze opleiding gaat in op alle aspecten en wij kijken er naar uit om deze toekomstige professionals bij ons als leefstijlcoach aan de slag te laten gaan.” (Bijlage 19)

9.3 Geen negatieve spreidingsgevolgen

De noodzakelijke aanvulling van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding (par. 9.1) heeft naar verwachting geen negatieve gevolgen voor de spreiding van dit aanbod.

- Het bestaande opleidingsaanbod bevat geen opleiding die, volgens de vier criteria van verwantschap, sterk verwant is met de bachelor BW (par. 6). Het bevat enkel deels verwante opleidingen. Bijlage 36 beschrijft in detail waarom er geen negatieve spreidingsgevolgen te verwachten zijn.
- Er heeft uitvoerig afstemming plaatsgevonden (par. 12). Hierbij is reeds gesproken over eventuele spreidingsgevolgen. Onwenselijke concurrentie en schokken in het onderwijslandschap worden niet verwacht.
- De bachelor BW is niet voorzien als een massa-opleiding. Zo is hierboven geschat (par. 7) dat de instroom in de opleiding beheerst blijft.
- Naar aanleiding van de aankondiging van de opleiding in maart 2024 (A24-040) is er geen melding gemaakt van eventuele negatieve spreidingsgevolgen.

“Een goede aanvulling in het opleidingsaanbod naast de reeds bestaande opleidingen als social work en verpleegkunde.” (Bijlage 22, GGZ Delfland)

10 Aansluiting instellingsprofiel

De bachelor BW sluit bij uitstek aan bij het instellingsprofiel van Avans Hogeschool. Dit onderbouwen we middels een compacte weergave van de achtergrond, ambitie en Centers of Expertise van Avans.

Achtergrond

Avans Hogeschool is een grote instelling voor hoger onderwijs in Noord-Brabant, met bijna 34.000 studenten en ruim 3.800 medewerkers. Er zijn 11 academies die 37 bacheloropleidingen verzorgen in voltijd, deeltijd en duaal, in vrijwel alle sectoren van de maatschappij. Daarnaast biedt Avans Hogeschool 15 Associate degree-opleidingen, 4 masteropleidingen, 1 Professional Doctorate (PD) en diverse honours- en schakeltrajecten aan. Avans is sterk verankerd in de provincie Noord-Brabant en biedt onderwijs aan in Breda, Den Bosch, Roosendaal en Tilburg. De bachelor BW wordt onderdeel van de Academie voor Welzijn en Gezondheid (AWG). Hier zal de opleiding het gat vullen dat de bestaande bachelors Social Work en Verpleegkunde nog openlaten. Deze twee bachelors zijn weliswaar succesvol, maar kunnen de hierboven beschreven multi-problematieken niet adequaat het hoofd bieden. Om nog beter aan te sluiten bij de huidige en toekomstige vraag, is de bachelor BW ontwikkeld. Binnen de academie vullen de drie bachelors elkaar aan en leiden niet tot onnodige concurrentie.¹⁶

Ambitie

Avans Hogeschool heeft de ambitie om wendbare en veerkrachtige professionals op te leiden die het verschil maken in en voor een duurzame samenleving (bijlage 37). Met het opleidingsportfolio en onderzoek vormt Avans Hogeschool een belangrijke partner in de regio. Naast het aanbod van Ad-opleidingen en bacheloropleidingen wil Avans Hogeschool ook inzetten op meer Masters. Avans Hogeschool wil een evenwichtig en gevarieerd opleidingsportfolio opbouwen, aansluitend bij actuele maatschappelijke vraagstukken. De bachelor BW sluit goed aan bij deze ambitie.

Centers of Expertise

Avans Hogeschool heeft vier Centers of Expertise die de vier zwaartepunten op onderzoek en onderwijs van Avans vertegenwoordigen, evenals de profilering voor de toekomst, te weten:

- Brede Welvaart & Nieuw Ondernemerschap
- Materialen- en energietransitie
- Perspectief in Gezondheid
- Veiligheid & Veerkracht

Het Center of Expertise Perspectief in Gezondheid biedt een brede blik op gezondheid, zorg en welzijn door het verrichten van praktijkgericht onderzoek in samenwerking met onderwijs, beroepspraktijk, onderzoekspraktijk en samenleving. Dit wordt georganiseerd in 3 programmalijnen: brede gezondheid, one health en gezonde zorg. De programmalijn brede gezondheid legt, naast de aandacht op ziekte, de nadruk op de veerkracht, zingeving, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens. Hierbij wordt ook gekeken naar andere domeinen, omdat factoren als huisvesting, sociale omgeving en werk een rol spelen in het voorkomen en ontstaan van problemen. Dit correspondeert met de bachelor BW.

Concluderend onderbouwen de achtergrond, ambitie en Centers of Expertise van Avans waarom de bachelor BW bij uitstek aansluit bij deze instelling. Het is logisch om de bachelor BW als nieuwe opleiding aan Avans Hogeschool te starten. Andere instellingen (onder andere de instellingen waarmee is afgestemd, zie par. 12) vertonen in hun profilering weliswaar raakvlakken met Avans Hogeschool, maar leggen doorgaans andere focusgebieden, bijvoorbeeld op het gebied van technologie, milieu en het stedelijke perspectief.

¹⁶ Zoals beschreven is uitgebreid onderzocht of de bachelor Social Work óf de bachelor Verpleegkunde naar aanleiding van de vraag naar een ander soort professional uitgebreid zou kunnen worden met een nieuw opleidingsprofiel. Dit bleek niet mogelijk. Beide bachelors kennen een zeer uitgebreid opleidingsprofiel dat aan bod moet komen om te kunnen voldoen aan de gestelde beroepsprestaties.

11 RIO- en ISCED-indeling

RIO-indeling: Gedrag en maatschappij

12 Afstemming

In de aanloop naar deze aanvraag heeft uitvoerig en via bestaande overlegstructuren afstemming plaatsgevonden tussen Avans Hogeschool en andere relevante instellingen. Een van deze instellingen is Fontys Hogeschool. Fontys Hogeschool heeft qua instellingsprofiel raakvlakken met Avans Hogeschool en ook regionaal zijn we sterk verbonden. Zo participeren we gezamenlijk in het leernetwerk van de Zorgacademie in de regio Midden-Brabant. Een uitgebreide beschrijving van de afstemming is terug te vinden in bijlage 38.